

Kısa Raporlar

Türk Tabipleri Birliği 40. Büyük Kongresi Üzerine

Doç. Dr. Özen ASUT*

Son yirmi yılda, Türk Tabipleri Birliği içinde hızlı bir gelişme olmuş, birçok deneyim yaşanmış ve önemli bir birikim sağlanmıştır. Özellikle son altı yıl içinde önceki deneyimleri değerlendirerek hazırlanmış olan Tabip Odaları ve Merkez Konseyi çalışma programları tüm bu birikimlerin sonucudur. Bu programların ana çizgileri, hekimlerin özlük ve mesleki uygulama sorunları ile, halkın sağlık sorunlarının birlikte ele alınarak iyileştirilmesine yönelik çalışmaları öngörmektedir. Son iki yılda da bu doğrultuda birçok etkinlik yapılmıştır.

Sağlık sorunlarının çözümünün anahtarı, temel sağlık hizmetlerine ve pratisyen hekimliğe dayalı bir örgütlenmedir. Bilimsel, ülke gerçeklerine uygun ve kamuya dayalı sağlık hizmeti, pratisyen hekimlerin mesleki mutluluğunu sağlayabilecek tek çözüm olduğu gibi, halkın çığ gibi büyüyen sağlık sorunlarına yaklaşımda da en geçerli yoldur. Bu bağlamda, hekim sorunları ile halk sağlığı sorunlarının ayrılmaz bir bütün olduğu gerçeği, Tabip Odalarında çok tartışılmış ve artık genel olarak onaylanmıştır.

Son yıllarda, hekim hakları ile ilgili sorunların çoğu ortada kalmış, sonuç alıcı çalışmalar gerçekleştirilmemiş, somut kazanımlar elde edilememiştir. Önümüzdeki dönem, öncelikler sırası saptanarak, özellikle hekim haklarına yönelik sonuç alıcı çabalara gerek vardır. Hekimlerin özlük sorunlarına çözüm arayışlarının ön sıralarında, sendika çalışmalarını yer almak zorundadır. Türk Tabipleri Birliği, sendika çalışmalarının etkin bir bileşeni olurken; öte yandan, yıllardır hekimlerin yaşam koşullarını güçleştiren ve sağlığını riske sokan, emeğinin karşılığını alamamasına yol açan; çalışma süresi, zorunlu hizmet, nöbet ücretleri, günlük hasta sayısı, iş riskleri, pratisyen hekimlerin istihdam ve eğitim sorunları, sağlıkta KDV'nin kaldırılması gibi konularda öncelikli ve ivedi çalışmalar yapmayı planlamalıdır. Bu doğrultuda somut bir program gereklidir. Geçtiğimiz iki yıl içinde, ne yazık ki bu gibi somut sorunlara öncelik veren bir çalışma içine girilememiştir.

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) en önemli ilgi ve etki alanlarından biri olan yayınlar politikası ise bir istikrara kavuşturulamamış olup, hâlâ deneysel düzeydedir. Ancak, pek çok eleştirilecek yanına karşın, pratisyen hekimlere yönelik bir yayının yedi aydır düzenli biçimde gerçekleştiriliyor olması olumlu bir gelişmedir. Özellikle "Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi" ve "Toplum ve Hekim" gibi yayınların geliştirilerek yeni bir içerik ve programla sürdürülmesi gerekiyor. Ancak

bunu yaparken, tüm TTB organlarının sesine kulak verilmesi, yayınların sürekliliği açısından önde gelen koşullardandır.

Demokratik Katılım

TTB içinde demokratik katılımın en geçerli yol olarak benimsenmesi süreci Büyük Kongrede başlamıştır. Bu bağlamda yeni Merkez Konseyi belirlenmesine yönelik en doğru adım, aday sıralaması olmaması tüm Tabip Odalarını ve dolayısıyla tüm birimleri temsil eden Büyük Kongre delegelerinin istencinin listelerle sınırlandırılmamasıdır. Böyle oluşan bir Merkez Konseyi (MK), daha geniş bir hekim kitlesi kucaklayabilecek, daha çok sayıda hekim MK'nin kendisini temsil ettiğine inanacaktır. Böylece daha güçlü bir TTB'ye doğru bir katkı sağlanmış, bir adım atılmış olacaktır. Kimi konularda farklı çıkışlar, hatta çelişkiler olması, çalışmalarını aksatmamalıdır, seçilecek MK üyelerinin, aralarında ortak bir dil bularak bugünkü koşullarda, başta pratisyen hekimler olmak üzere, emeği ile yaşayan, emeğinden başka güvencesi olmayan, özel çalışanlar da içinde olmak üzere, tüm hekimlerin birlik sürecini yaşama geçirebileceklerine inanmak gerekir. Bu kolay bir iş değildir. Ancak zor olan başlanmalıdır.

Bu nedenle, Merkez Konseyi'ni oluşturan bir grup arkadaşın, ortak kongre çalışmalarının en başında, aynı bir liste oluşturduklarını açıklayarak süreçten çekilmeleri, artık demokratik yöntemlerin tüm anlamıyla geçerli olmasını savunan TTB kol çalışanlar ve Ankaralı hekimler için derin bir üzüntü kaynağı olmuştur. Öyle ki, iki yıldır TTB bünyesinde çalışıp MK'ye danışmanlık, destek ve katkı yapan, TTB üretimini gerçekleştiren TTB kollanının bile, bu listenin oluşumunda görüşleri alınmamıştır. Kollarda çalışan bazı arkadaşların bu grupçu oluşumun içinde yer alması, bu saptamayı değiştirmez. Bu nedenle, söz konusu gruptaki arkadaşların benimsediği programlarda ve grup adında yer almış olan, "katılım ve demokratiklik" ilkeleri sözde kalmış, yaşama geçirilememiş ve zedelenmiştir. Bu son durum, başka davranışları da simgeleyen çarpıcı bir örnektir.

Bu gelişmelerin doğal sonucu, bu yöntemi benimsemeyen, TTB'de demokrasinin her alanda ve her aşamada yerleşmesini isteyenlerin, Büyük Kongre'ye yönelik başlatılmış süreci sürdürmeleri idi. Ortaya çıkan alternatif liste, MK'nin daha birikimli, daha etkin, daha üretken olabilmesi amacıyla yönelikti. Son kararı, genel merkezin ya da bir grup hekimin değil, hekimlerin seçilmiş temsilcilerinin vermesi içindi. Böyle oluşacak bir MK, daha başarılı, daha güçlü bir yönetimin başlangıcı olabilirdi.

İlkelimiz, açıklık, demokratiklik ve ilkesellik olmalıdır. TTB'de bu ilkelere dayalı bir çalışma biçimi, örgüte ve hekimlere güç kazandıracak, süreç içinde TTB'nin kurumsallaşmasını sağlayacaktır. Ne yazık ki, 40. TTB Büyük Kongresi'nde bu doğrultuda önemli bir fırsat kaçırılmıştır. Dileğimiz, yeni seçilen Merkez Konseyi'nin, bundan böyle, "birlikte yola çıkılan arkadaşlar" adı altında ortaya konan grupçu tavrı bırakarak, çalışmaların her aşamasında, tüm hekimlerin temsilcisi olduğunu gösterir bir tutum içinde olmasıdır.

* TTB Halk Sağlığı Kolu yürütme kolu üyesi